

ՔԱՂԱՔԱՔԱՔԱՔԱ ՏԵՍԱՐԲԱՐԵՆ

Վիեննա, 26 Դեկտեմբեր, 1892:

Ամուսնյա մէջ Եւրոպայի մուտքութիւնը գրաւած էին երկու խնդիրք. Փանամայի խնդիրն եւ Գերմանիոյ մէջ զինուորական նոր օրէնքը: Գաղղիոյ մէջ Փանամայի խնդիրն այնպիսի մեծ շփոթութիւն յառաջ բերաւ, որ մինչեւ անգամ Գաւի-րիցուն հրաժարման լրեր ելան: Յայտնի է որ Փանամայի պարանոցը ըսնալու համար գաղղիական ժողովուրդն իբր 1400 միլիոն Ֆրանք տուած է: սակայն այս դրամէն միայն մէկ մասը գործածուած է քուն ջրանցքի գործողութեանց, մնացեալ կէսն որ հսկայ գումար մը կը կազմէ, չէ գործածուած քուն նպատակին, այլ ուրիշ նպատակներու, լրագրաց կաշառման, եւ ինչպէս կ'ամբաստանեն այլեւայլ լրագիրք՝ նաեւ շատ հասարակապետական երեսփոխանաց պարգեւ տալու, որպէս զի ընկերութեան կողմն քուէ տան, նաեւ հասարակապետական շատ մ'երեսփոխանաց ընտրուելուն եւն: Այս իրեր երեւան ելելով հասարակապետականք շատ տուժեցին իրենց համբաւէն. եւ որչափ ջանաց պաշտօնարանը խափանել քննութիւնը՝ ըտլորովին չյաջողեցաւ: Լուպէի պաշտօնարանն հրաժարելով քիչ փոփոխութեամբ նոր մը կազմուեցաւ որուն պաշտօնէից-գահերէնց եղաւ Ռիպոյ: Այժմ ընդդէմ ջանից համբաւէն նորանոր յայտնութիւնք կ'ըլլան, որով շատ անձինք քաղաքական ասպարիզէն քաշուի կը ստիպուին: Թէ իրաց ելքն ինչ պիտի ըլլայ ե վերջոյ՝ յայտնի չէ:

Գերմանիոյ զինուորական, հսկայ ծրագիրն խիստ քննութեանց նիւթ եղաւ: Յայժմ գրեթէ ամէն մեծ կողմնակցութիւնք յայտնեցին որ անհար է ծրագիրն իր այժմու ընդադրակութեամբն ընդունիլ, եւ հետեւութիւնն եղաւ որ, ծրագիրն յանձնուեցաւ յանձնաժողովի մը: Կառավարութիւնը զինող կ'երեւայ միայն ան-նշանակ կէտերու մէջ փոփոխութիւն ընե-

լու. ասով այժմէն կարելի չէ րսել թէ ինչ վերջնական բախտ պիտի ունենայ այս օրէնքը: Ստորգ է միայն որ եթէ ընդունուի՝ Եւրոպայի վրայ նոր ծանր բեռ մ'ալ պիտի աւելնայ. վասն զի միւս պետութիւնք ալ պիտի ջանան ետ շինալ սպառազինութեան մէջ:

Աւստրիոյ մէջ կողմնակցութեանց սաստիկ պայքարի պատճառաւ խորհրդարանի այս մասին ժամանակամիջոցն ազգայնութեանց վէճերով անցաւ, որոց հետեւութեամբ գերմանական կողմնակցութիւնն հակառակորդ ելաւ վարչութեան, որով նոյն կողմնակցութեան անպաշտօն պաշտօնեայն Բուէնպուրկ ստիպուեցաւ հրաժարիլ: Այժմ փորձերով ըլլան նոր միջամամնութիւն կազմելու ամէն կողմնակցութեանց շափաւորեալ մասերէն, որուն արդիւնքը դեռ յայտնի չէ:

Պաշտօնարանի փոփոխութիւնն եղաւ նաեւ ի Սպանիա, ուր ցայժմ տիրող պարսպանողական պաշտօնարանն ստիպուեցաւ հրաժարիլ, եւ տեղի անցաւ նախորդ Սակաստայի նոր պաշտօնարան մը: — Պուլղարք իրենց վրայ դարձուցին Եւրոպայի մուտքութիւնն այնու որ Ստամբուլով առաջարկեց պուլղարական սահմանադրութեան քանի մը կէտերն ի մասնաւորի Պուլղարի կշխմանին սերնդող դաւանելիք կրօնին նկատմամբ եղած յօդուածը փոխելու: Երեսփոխանաց ժողովն ընդունեցաւ այս փոփոխութիւնքն, որոց մին էր նաեւ երեսփոխանաց թիւը կաւոնաւորել:

ԲՈՎԱՆԴԱԳՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՍԽԵՐԵԱԿԱՆ

ՄՆՅԵՆԱՐԳԱՎԱՆ — Վարդապետութիւն առաջիկոց անվանեալական կանոնաց մատենադ. 1:

ՊԵՏՄԱՎԱՆ — Շղիսաքնթուղտոյ ազգայնք կը գտն Մարիամ Թերեզայէն Պաշտպալովի կտուածատրութիւնը. 7:

ԼԵՋՈՒՐԱՎԱՆ — Սեմական փոխառեալ քառեր ինչ հայերէնի մէջ. 14:

ԳՐԱՎԱՆ — Դաւիթ Այաթով. 19: — † Ազգային կորուսանք. 22:

ՀՆԱՆՍՍԱՎԱՆ — Վալտեմար Պեկերն նոր գտած սեպագիր արձանագրութիւնն. 23:

ՈՒՆԵԳՐԱՎԱՆ — Սեւ ծովու ոռոտական եզիրքը. 25:

ՔՆՆԱՎԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ 32:

ՀՐԱՏԱՐԱՅԻՉ ԵՒ ՊԵՏԱՆՍԵՆԱՅՈՒ ՆՄԱՐԱԳԻՐ

Վ. ՈՒՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՉ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԻԻԲԱՐԵՆ ԵՊԱՐԱՆ